Dnro H641/01.02.01/2022

21.3.2022

Valvontaosasto
Kansainväliset ja oikeudelliset asiat
Lassi Salakka

Eduskunta
Hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Tullin kommentit U-kirjelmässä 8/2022 vp esitettyihin näkemyksiin Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta, jolla kumotaan neuvoston puitepäätös 2006/960/YOS

Lausunnon antaja: Tulliylitarkastaja Lassi Salakka

Tulli kiittää hallintovaliokunnan varaamasta tilaisuudesta antaa lausunto asiassa. Tulli on samaa mieltä valtioneuvoston kirjelmässä esitetystä kannasta ja sen perusteluista. Tulli haluaa esittää asiassa seuraavat kommentit.

Kuten valtioneuvosto, Tulli pitää tärkeänä perusoikeuksien huomioimista sekä korkean tietoturvallisuuden ja tietojen suojan tason varmistamista viranomaistoiminnassa. Kansainvälisessä tietojenvaihdossa tämä toteutuu sitä varmemmin, mitä yhtenevämmät kyvyt ja valmiudet osapuolilla on.

Tulli toimii aktiivisesti monenkeskisessä rikostorjuntayhteistyössä sekä esitutkintaviranomaisena yleisesti, että tulliviranomaisten erityisellä vastuualueella ja vaihtaa aktiivisesti tietoja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi. Tullin rikostorjunnan henkilökunta käyttää SIENA –järjestelmää yhteyksissä muiden maiden lainvalvontaviranomaisiin.

Tulli käyttää myös Euroopan petostentorjuntaviraston suljettua sähköpostijärjestelmää (AFIS mail system) erityisesti tullirikostorjunnan viestinnässään Euroopan Unionin jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa. Tiedonvaihto perustuu usein tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tehtyyn yleissopimukseen (ns. Napoli II), jota on voitu soveltaa myös 2006/960 puitepäätöksen sijasta. Maailman tullijärjestön tullirikosten torjunnan tietojärjestelmää CEN (Customs Enforcement Network) voidaan myös käyttää suljettuna rikostorjunnan tietojen vaihdon väylänä kolmansiin valtioihin.

Tulli pitää määrältä ja tarkkuudelta perusteltuna arviota kustannuksista, joita poliisin tietojärjestelmään kohdistuvat muutostarpeet aiheuttavat. Tulli käyttää vastaisuudessakin samaa alustaa kuin Poliisi esitutkinta-asioiden hallinnassa sekä TUVE-työasemia, joten näiden osalta Tullin ongelmatkin ovat suurelta osin samat.

Tullin EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden tavoitteisiin vastaamiseen liittyvien kehityssuunnitelmien toimeenpaneminen parantaa edelleen Tullin toimintakykyä myös nyt tarkasteltavana olevan poliisiyhteistyön säännöstön mukaisen tiedonvaihdon toteuttamisessa. Tässä vaiheessa arvioituja kustannuksia ei ole esitettävissä eriteltyinä.